

**Завдання II етапу Всеукраїнської олімпіади
з української мови (11 клас)**

Українська мова

1. «Я збагнув, який тендітний і вразливий навколо нас світ, як легко й безнадійно можна його позбутися; я раптом пізнав, що й життя людське може бути, як легенький подих літнього леготу, а ще я збагнув, що найтонша краса, яку творить світ, напрочуд короткочасна, що все красиве, ніби ніжна квітка, відірвана від землі: сьогодні вона цвіте, а завтра її немає» (В. Шевчук).

Викладіть ваш погляд на порушену проблему у формі твору-роздуму (обсяг – 2 ст.).

Сформулюйте тезу, наведіть переконливий аргумент, який найкраще підтвердить ваше міркування. Проілюструйте ваші думки посиланнями на приклади з художньої літератури чи інших видів мистецтва, історичними фактами або випадками з життя. Сформулюйте висновки.

Доберіть самостійно заголовок до твору.

У тексті використайте прості ускладнені речення (2); складнопідрядне речення з кількома підрядними (1).

12 б.

2. Запишіть речення, розставивши пропущені розділові знаки, побудуйте його структурну схему, зробіть повний синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, надпишіть над кожним словом частину мови, дайте характеристику всій конструкції і компонентам як простим реченням, зробіть морфологічний розбір виділеного слова).

Сінокіс ніхто не міг поділити бо кожен боявся що йому припаде та третина якраз на коліні Дніпра яку щороку ріже нещадно весняна вода.

7 б.

3. У яких словосполученнях відносні прикметники вжито в значенні якісних?

Золота пора; дерев'яний погляд; малинова хустка; мідний перстень; кришталева вода; скляний посуд; сталева воля; малиновий сік; сніговий покрив; вітрильний човен.

5 б.

4. Запишіть слова іншомовного походження власне українськими.

Гарантія, інертний, плеоназм, консолідація, еволюція, лінгвістичний, амбіція, ідентичний.

4 б.

5. Запишіть іменники в родовому відмінку.

Вівторок, грім, закон, колектив, Крим, мотор, пісок, предмет, прогрес, сорт, Будапешт, гнів.

3 б.

Українська література

1. Напишіть твір (1 ст.) за однією із запропонованих тем.

– Утілення поетичної ідеї про сутність життя, його вічність і швидкоплинність у новелі «Дитинство» Ю. Яновського.

– Еміграція як мандрівка у невідомість (за новелою «Камінний хрест» В. Стефаника).

– Не візьмеш плачу з собою –

Я плакати буду пізніш!

Тобі ж подарую зброю:

Цілунок гострий, як ніж (Олена Теліга).

Українська поезія – героям війни сьогодення (які слова з української поезії можна порадити воїнам, які захищають нашу землю від зла?).

12 б.

2. Дайте короткі відповіді.

1. ВАПЛІТЕ – це... . Хронологічні межі діяльності цієї організації – ...

2. «За хатою недалеко – картопля, на підметі – коноплі. Сядеш собі: вітер віє, сонце гріє, картоплиння навіває думки». Назвіть автора і твір.

3. «Там, за отрогами сизого боку, спалахують блискавиці і накопують, і піняться гори. Важкий душний грім ніяк не прорветься з Індії, зі сходу. І томиться природа в передгрози». Назвіть автора і твір.

4. «Література складається з творчості, життя літературне – з розмов літераторів. І на їхніх устах кожен факт з життя письменника чудесно стає літературним фактом, анекдот про нього – літературним анекдотом...». Назвіть автора і твір.

8 б.

3. Дайте відповідь на запитання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Якої настроєвої та кольористичної тональності сповнена новела Миколи Хвильового «Я (Романтика)»?

2. Якого кольору світло ллє місяць на узлісся, де син-чекіст розстрілює свою матір?

3. Що підкреслено образом-символом, винесеним у заголовок збірки П. Тичини «Соняшні кларнети»?

4. Який твір П. Тичини можна назвати «недописаною поемою життя»?

5. Герой роману В. Підмогильного «Місто» своє перше оповідання написав про..

5 б.

Загальна кількість балів – 56.